หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองต้นไม้ในเมือง
คำสำคัญ	การคุ้มครอง / ต้นไม้ / เขตพื้นที่เมือง
ชื่อนักศึกษา	รุ่งนภา งามบ้านผือ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ เพียรวัฒนะกุลชัย
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2568

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการจัดหามาตราการทางกฎหมายในการคุ้มครองต้นไม้ในเมืองมีวิธีการดำเนินการวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และศึกษาในรูปแบบของการวิจัยทางเอกสาร ได้แก่ หนังสือ ตัวบทกฎหมาย บทความทางกฎหมาย ตำราทางวิชาการ รายงาน งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เว็ปไซต์ ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองต้นไม้ในเขตพื้นที่เมือง ข้อค้นพบของงานวิจัย คือ ประเทศไทยมีการคุ้มครองไม้หวงห้ามที่อยู่บริเวณพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562) และยังมีการกำหนดมาตรการพิเศษไว้ในเขตพื้นที่เฉพาะเพื่อการอนุรักษ์อีกด้วย ได้แก่ เขตอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และเขตพื้นที่สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 เป็นต้น แต่เมื่อพิจารณาถึงการคุ้มครองต้นไม้ในเขตพื้นที่เมืองยังไม่มีกฎหมายบัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะ จึงทำให้มีการตัดต้นไม้โดยขาดองค์ความรู้ที่สำคัญทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกระทำตามอำนาจหน้าที่ของตนเอง เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีหน้าที่ในการตัดต้นไม้ใกล้แนวระบบไฟฟ้าเพื่อความปลอดภัยโดยเฉพาะกิ่งไม้ที่อาจจะทำให้ไฟฟ้าลัดวงจรหรือเกิดฟ้าฝ่าได้ก็จะตัดออกทั้งหมด แต่ถ้าพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการบำรุงรักษาต้นไม้ กรณีข้างต้นจึงเห็นว่าแต่ละหน่วยงานนั้นมีอำนาจหน้าที่แตกต่างกันจึงก่อให้เกิดปัญหาในการคุ้มครองต้นไม้ใหญ่ในเขตเมือง จากการวิจัยเสนอแนะให้มีการจัดตั้งหน่วยงานกลางขึ้นภายใต้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยให้มีคุณสมบัติ อำนาจและหน้าที่ในการจัดการต้นไม้ในเขตพื้นที่เมืองเป็นการเฉพาะในเรื่องของการจัดการด้านรุกขกรรม และงานให้บริการเกี่ยวกับต้นไม้ใหญ่ และยังเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ปรึกษาด้านการจัดการต้นไม้ใหญ่แก่รัฐด้วย

SPU CHONBURI

Thesis title	Legal Measures to Protect Urban Trees
Keywords	Protection / Trees / Urban Areas
Student's name	Rungnapa Ngambanphueq
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Anunt Pianwattanakulchai
Education Level	Master of Law
Faculty	School of Law, Sripatum University at Chonburi
Year	2025

ABSTRACT

The objective of this research was to investigate legal measures for the protection of urban trees. A qualitative research methodology was employed, utilizing a documentary research approach that examined books, legal statutes, legal articles, academic texts, reports, research papers, theses, websites, and other relevant documents related to tree protection in urban areas. The major findings revealed that in Thailand, tree protection is primarily regulated under the Forest Act, B.E. 2484 (1941) (amended in B.E. 2562 (2019)), which protects reserved trees in forested areas. Moreover, special conservation measures have been established in designated areas, such as national parks under the National Parks Act, B.E. 2562 (2019) and wildlife conservation areas under the Wildlife Conservation and Protection Act, B.E. 2562 (2019). However, upon examining tree protection within urban areas, the study found that no specific legislation explicitly governs the protection of urban trees. Consequently, tree removal often occurs without adequate knowledge, as relevant authorities act within their respective mandates. For instance, the Provincial Electricity Authority is responsible for cutting trees near power lines to prevent electrical hazards, such as short circuits or lightning strikes, leading to the complete removal of overhanging branches. Meanwhile, local administrative organizations are tasked with tree maintenance. The different responsibilities among different agencies have resulted in challenges in protecting large trees in urban areas. From these findings, it is recommended that the establishment of a central agency under local administrative organizations, specifically tasked with urban tree management. This agency should be endowed with specific qualifications, authority, and responsibilities related to arboriculture, including tree care services for large trees.

SPU CHONBURI

In addition, it should serve as an advisory body to the government on large tree management policies.

SPU CHONBURI